

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
619888

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 3 maart 2015

Onderwerp reactie op een verzoek van de vaste commissie van Veiligheid en
Justitie inzake een verzoek tot aanpassing van CJIB-beleid

Hierbij voldoe ik aan het verzoek van de vaste commissie voor Veiligheid en
Justitie van 15 januari 2015 om een reactie te geven op een e-mail van dhr. [REDACTED]
[REDACTED] te [REDACTED]. Ook vraagt u om een reactie op de aanbevelingen die
dhr. [REDACTED] op zijn website doet.

In zijn e-mail uit dhr. [REDACTED] zijn zorgen over de huidige werkwijze van het
CJIB. Ook biedt hij de mogelijkheid kennis te nemen van zijn persoonlijke
verhaal. Tot slot doet dhr. [REDACTED] een aantal aanbevelingen om tot beter beleid
te komen. Onderstaand reageer ik op de punten die dhr. [REDACTED] benoemt.

E-mail

In zijn e-mail gaat dhr. [REDACTED] in op een aantal onderwerpen. Onderstaand
treft u per onderwerp mijn reactie aan.

Het algemene proces om tot inning van Wahv-beschikkingen¹ te komen
Dhr. [REDACTED] benoemt in zijn mail enkele kenmerken van het huidige systeem.
Voorbeelden zijn de verhogingen die worden doorgevoerd indien een boete niet
(tijdig) wordt betaald, de toepassing van 'verhaal zonder dwangbevel' en de
mogelijkheid tot het toepassen van gijzeling.

Voordat ik inga op dit proces, wil ik benadrukken dat financiële sancties moeten
worden betaald. Het gaat hier immers over sancties die voortvloeien uit
overtredingen en misdrijven die burgers hebben begaan en dus vermijdbaar zijn.
Zowel het opleggen van sancties, als een snelle en volledige inning zijn van
belang voor de effectiviteit en de geloofwaardigheid van het sanctiebestel.

Om tot inning van Wahv-beschikkingen te komen, wordt gebruik gemaakt van de
mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt. Het proces ziet er als volgt uit.

- Nadat een Wahv-sanctie is opgelegd, stuurt het CJIB een eerste
aanschrijving aan degene die de sanctie moet voldoen. De betrokkene
heeft de mogelijkheid om in beroep te gaan.

¹ Het betreft beschikkingen die zijn opgelegd in het kader van de Wet
administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv).

- Indien de sanctie niet (tijdig en/of volledig) wordt voldaan binnen de daarvoor gestelde termijn(en), volgen twee aanmaningen incl. wettelijke verhogingen.
- Betaalt iemand na twee aanmaningen nog steeds niet of niet volledig dan kan het CJIB in opdracht van het OM nagaan of het bedrag op de bankrekening van iemand verhaald kan worden. Dit noemen we verhaal zonder dwangbevel. Hiertegen kan men in verzet gaan. Indien het niet gelukt is om het bedrag op deze wijze te verhalen, dan kan het CJIB een gerechtsdeurwaarder inschakelen. Ook hiertegen kan de betrokkene in verzet gaan bij de rechtbank.
- Indien de deurwaarder er niet in slaagt de vordering te innen, dan kunnen de in de wet opgenomen dwangmiddelen worden toegepast. Als eerste kan het rijbewijs worden ingenomen. Hierna kan de auto buitengebruik worden gesteld. Als deze dwangmiddelen niet aanzetten tot betaling dan kan het OM als laatste mogelijkheid een machtiging tot gijzeling vorderen bij de kantonrechter.

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid

Datum
3 maart 2015

Ons kenmerk
619888

Het betreft een effectief proces. Het proces biedt betrokkenen meerdere momenten om op te komen tegen (tussen)beslissingen.

Betalingsregelingen

In zijn e-mail spreekt dhr. [REDACTED] over het versoepelen van de regels om met het CJIB tot een betalingsregeling te komen. Op dit moment kan het CJIB indien er sprake is van ernstige schuldenproblematiek de volgende maatregelen treffen:

- Het CJIB verleent medewerking bij schuldhulpverleningstrajecten. Tijdens minnelijke en wettelijke schuldhulpverleningstrajecten wordt incasso door het CJIB stopgezet, ook voor wat betreft de Wahv-zaken;
- Het CJIB kan een betalingsregeling treffen in bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld als er ook nog een strafrechtelijke geldboete openstaat;
- De gerechtsdeurwaarder biedt betalingsregelingen aan.

Ik heb geconstateerd dat de bestaande mogelijkheden om een regeling te treffen in het kader van Wahv-sancties te beperkt zijn. Om die reden is er o.a. voor een beperkte groep personen die hun boete wel wil, maar niet (in een keer) kan betalen, en bij wie de inzet van dwangmiddelen (zoals gijzeling) zou leiden tot evident onredelijke situaties, in 2014 bij het CJIB een team Schrijvende gevallen ingericht. Dit team oordeelt aan de hand van een aantal indicaties - in samenhang met het totaalbeeld - of sprake is van een evident onredelijke situatie. Voor de cumulatief geldende en persoonsgebonden criteria kunt u de website van het CJIB raadplegen:

<https://www.cjib.nl/Onderwerpen/Alles-over-betalen-aan-het-cjib/maatwerk-en-gespreide-betaling.aspx>.

Daarnaast wordt het, zoals ik uw Kamer in mijn brief van 20 november 2014 (Kamerstukken II 2014/15, 29 279, nr. 212) heb gemeld, mogelijk gemaakt om Wahv-beschikkingen vanaf 225 euro in termijnen te betalen. Het moment van invoering van de maatregel is afhankelijk van de totstandkoming van een wet waarin de benodigde grondslag wordt gecreëerd en van de benodigde aanpassingen in de uitvoeringspraktijk. Streven voor realisatie van deze noodzakelijke voorwaarden voor invoering van een generieke mogelijkheid van termijnbetalingen is in 2015.

Beslagvrije voet

Dhr. [REDACTED] geeft aan dat bij de toepassing van het instrument 'verhaal zonder dwangbevel' geen rekening wordt gehouden met het bestaansminimum en de beslagvrije voet. Het CJIB spant zich in om opgelegde financiële sancties op een

verantwoorde en zorgvuldige wijze te incasseren. Zoals staatssecretaris Klijnsma in haar brief van 12 december 2014 (Kamerstukken II 2014/15, 24 515, nr. 297) aangeeft, voelt het kabinet de urgentie om de bescherming van de beslagvrije voet structureel te verbeteren. In haar brief meldt zij dat dit vraagt om fundamentele herziening van de regelgeving rond de beslagvrije voet. Daarnaast kan een beslagregister waarop ook overheidsorganisaties zijn aangesloten, aan een betere handhaving van de beslagvrije voet bijdragen en onnodige incassokosten van (gerechtelijke) procedures en incassoacties voorkomen. Een interdepartementale projectgroep gaat invulling geven aan de vereenvoudiging van (de regelgeving omtrent) de beslagvrije voet en de verbreding van het beslagregister.

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid

Datum
3 maart 2015

Ons kenmerk
619888

Aanbevelingen

In zijn e-mail verwijst dhr. [REDACTED] naar aanbevelingen op zijn website. In algemene zin merk ik daarbij op dat het CJIB handelt binnen de kaders en conform de mogelijkheden die de huidige wet- en regelgeving op dit moment biedt. Hoewel er over het algemeen sprake is van een effectief en efficiënt systeem, hebben verbeteringen in het inningsproces mijn continue aandacht. Uw Kamer heb ik op verschillende momenten geïnformeerd over de in gang gezette verbetermaatregelen. O.a. per brief van 1 juli 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 29 279, nr. 202) waarin ik melding maak van de start van het team Schrijnende gevallen en per brief van 20 november 2014 (Kamerstukken II 2014/15, 29 279, nr. 212) waarin ik aankondig het mogelijk te gaan maken om Wahv-beschikkingen van 225 euro in termijnen te gaan betalen.

Waar aanbevolen wordt om eigen gerechtsdeurwaarders bij het CJIB in dienst te nemen, merk ik op dat de gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar belast is met het uitbrengen van dagvaardingen en het uitvoeren van rechterlijke uitspraken (vonnissen, arresten, beschikkingen en dwangbevelen en het nemen van conservatoire maatregelen). Het betreft activiteiten (ambtshandelingen) die door de gerechtsdeurwaarder tegen vergoeding wordt verricht. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat het verrichten van ambtshandelingen door gerechtsdeurwaarders te wensen overlaat. In tegendeel, het algemene beeld is dat de Nederlandse gerechtsdeurwaarder tegen relatief lage kosten doelmatig functioneert. Het in dienst nemen van gerechtsdeurwaarders door het CJIB – wat overigens wetswijziging vergt – zou tot gevolg hebben dat aan gerechtsdeurwaarders inkomsten worden onthouden, zonder dat daarvoor een passende rechtvaardiging bestaat. Daarbij is het niet waarschijnlijk dat de ambtshandelingen goedkoper en doelmatiger door een gerechtsdeurwaarder in dienst van het CJIB zouden kunnen worden verricht. Het in dienst nemen van gerechtsdeurwaarders door overheidsinstanties past bovendien niet in het streven van het Kabinet tot een compacte overheid te komen. Ik ben dan ook geen voorstander van het in dienst nemen van gerechtsdeurwaarders door het CJIB.

Slotopmerking

Momenteel worden diverse maatregelen in gang gezet om het proces van inning van financiële sancties te verbeteren. De Tweede Kamer zal in het tweede kwartaal van 2015 over de voortgang hiervan worden geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

F. Teeven

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid

Datum
3 maart 2015

Ons kenmerk
619888